“Sterke overheden en statutaire tewerkstelling beschermen onze democratie”

Nieuws dinsdag 21 april 2026

De cover van deze editie van Tribune is opvallend en dramatisch. Wat wil de ACOD ermee zeggen?

Uwe Rochus: “We maken duidelijk dat we resoluut opkomen voor het personeel van de openbare diensten. Dat staat steeds meer onder politieke druk en we zien hoe via de Arizona-regering pogingen worden ondernomen om de statutaire werkgelegenheid bij de overheid steeds verder uit te hollen of zelfs te laten verdwijnen. Via een toekomstige verhoging van de werkgeversbijdrage voor nieuwe vast benoemden wordt het voor de federale overheid duurder om statutair aan te werven. Dit is zogezegd bedoeld om de hogere pensioenkost te dekken, maar eigenlijk gaat het gewoon over het onaantrekkelijker maken van het statuut of zo de poort wagenwijd open te zetten voor contractuelen en uitbesteding aan de privé. Dit zal in de praktijk dus betekenen dat de federale overheid veel vaker zal kiezen voor contractueel personeel of outsourcing. Deze werknemers moeten helaas doorgaans aan minder interessante loon- en arbeidsvoorwaarden werken dan hun statutaire collega’s.”

Waarom is het statuut zo belangrijk?

Uwe Rochus: “De bescherming die je als statutair hebt, heb je nergens als contractueel personeelslid. Het ambtenarenstatuut is essentieel om de onafhankelijkheid en neutraliteit van ambtenaren te garanderen en hen te beschermen tegen politieke willekeur. Zonder dit statuut staan ambtenaren sneller onder druk van politici om beslissingen te nemen die politieke belangen dienen indien ze hun job willen behouden. Dit hebben we recent kunnen vaststellen bij de medewerkers van Fedasil.”

Werner Roelandt (algemeen secretaris ACOD): “In die zin versterkt het statuut de overheid en beschermt het de democratie, wars van de willekeur van de politiek. We zien voorbeelden uit het buitenland en dus ook bij ons, waar de politieke druk op overheidspersoneel zodanig groot wordt dat het gedwongen wordt handelingen te stellen die ingaan tegen het algemeen belang, tegen democratische en soms humanistische principes, enkel ten voordele van enkele politieke machthebbers.”

Uwe Rochus: “Dankzij de bescherming tegen willekeurig ontslag kunnen ambtenaren dossiers neutraal en objectief behandelen, wat het vertrouwen van burgers in de overheid versterkt. Ambtenaren dienen in de eerste plaats het algemeen belang. Het statuut laat hen toe regelgeving strikt en correct toe te passen, zelfs wanneer dat ingaat tegen politieke voorkeuren of private belangen. Daarom beschouwt de ACOD het statuut niet als een privilege, maar als een noodzakelijk instrument voor een kwalitatieve, onafhankelijke en betrouwbare overheid.”

Werner Roelandt: “Je mag ook niet vergeten dat het statuut in de huidige vorm de aantrekkelijkheid van een loopbaan bij de overheid versterkt en helpt om talent aan te trekken in een competitieve arbeidsmarkt. Tegelijk zorgt het voor meer stabiliteit en continuïteit in de dienstverlening, doordat het personeelsverloop lager ligt dan bij contractuele tewerkstelling.”

Wat is het gevolg van minder statutaire tewerkstelling en meer contractuele personeelsleden?

Werner Roelandt: “Dit veroorzaakt een spanning op de werkvloer. De overheid breekt zo de solidariteit tussen de personeelsleden omdat de personeelsleden niet allemaal tegen dezelfde loon- en arbeidsvoorwaarden of voor een gelijkaardig pensioen werken. Door deze twee statuten creëert men bewust een verdeel- en heerscultuur, met de gekende resultaten als gevolg.”

Uwe Rochus: “De ACOD zal dus altijd blijven ijveren om de statutarisering zo hoog mogelijk te houden en om voor de contractuelen die de uitzondering moeten worden de beste loon- en arbeidsvoorwaarden te verkrijgen, die zo nauw mogelijk aansluiten bij wat statutaire collega’s hebben. Op deze 1 Mei zetten wij daarom alle personeelsleden van de overheden en andere openbare diensten – zowel statutair als contractueel – in de bloemetjes. Tegelijk pleiten we voor het behoud van het statuut, voor investeringen in sterke overheden en publieke openbare diensten en voor de bescherming van de democratie.”